

Adviesnota

Algemeen bestuur

Adviesnota behorende bij agendapunt [...], voor de vergadering van 4 juli 2025

Onderwerp

Beantwoording vraag accountant naar norm voor begrotingswijziging (art 4 FV 2023)

Advies

1. Kennisnemen welke informatie raden ontvangen over (financiële) ontwikkelingen jeugdhulp
2. Te besluiten de norm van 5% te handhaven in de Financiële Verordening voor het aanbieden van een begrotingswijziging aan de raden van de deelnemende gemeenten

Inleiding

De accountant heeft in zijn verslag over controlejaar 2022 het volgende opgemerkt:

“Het algemeen bestuur heeft middels het vaststellen van de kaderbrief 2022 (met kenmerk WE/SK/2021-05 d.d. 28 januari 2021) er voor gekozen om enkel een wijziging van de begroting te verrichten indien de afwijking ten opzichte van het begrote bedrag meer dan 5% bedraagt. Gezien de omvang van de jeugdzorgkosten vinden wij een bandbreedte van 5% zeer ruim. Temeer er sprake is van een schatting waarbij de realisatie kan afwijken. Overigens merken wij op dat er sprake is van transparantie over de prognose van de zorgkosten middels tussentijdse informatiebrieven welke worden verstrekt aan de regiogemeenten”.

In het gesprek over de jaarrekening 2022 heeft de accountant het AB gevraagd te overwegen de norm van 5% neerwaarts bij te stellen waardoor bij een minder grote afwijking van de begroting een conceptwijziging van de begroting voor zienswijzen moet worden voorgelegd aan de raden.

Met deze adviesnota weegt u af welke argumenten leiden tot het advies om de norm van 5% te handhaven.

Relatie kernagenda Regio Hart van Brabant

Een goede planning- en controlcyclus met heldere kaders en normen is belangrijk om de realisatie van de kernagenda mogelijk te maken. Daar hoort bij dat raden goed worden geïnformeerd over de financiële voortgang van de realisatie van de begroting. Je vindt de kernagenda op www.regio-hartvanbrabant.nl/kernagenda.

Argumenten

1.1. U legde in de Financiële Verordening 2023 de norm van 5% vast

In artikel 4 van de Financiële Verordening Regio Hart van Brabant is het volgende opgenomen:

artikel 4. Autorisatie begroting

- 1. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten.*
- 2. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf als ze verwacht dat de lasten de geautoriseerde lasten significant dreigen te overschrijden of de baten de geautoriseerde baten significant dreigen te onderschrijden. Onder significant wordt in ieder geval verstaan een over- of onderschrijding van de deelbegroting Jeugd met meer dan 5%. Het algemeen bestuur geeft vervolgens aan of zij hiervoor een voorstel wil voor wijziging van het budget of een voorstel voor bijstelling van het beleid.*
- 3. Bij de behandeling van de tussenrapportages in het algemeen bestuur doet het dagelijks bestuur desgewenst voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde budgetten en het bijstellen van het beleid.*

Door een kwantitatieve invulling van de term ‘significant’ met “5% van de deelbegroting jeugd” is balans gezocht tussen enerzijds het budgetrecht van raden van de deelnemende gemeenten bij over- of onderschrijding van de deelbegroting jeugd en anderzijds voorkomen dat het formele instrument van een begrotingswijziging het informatieverkeer tussen BCJ en raden teveel belast.

Ontwikkelingen in jeugdzorg zijn veelvoorkomend en volgen elkaar zo snel op dat wethouders de raden daarover regelmatig (moeten) informeren. Een conceptbegrotingswijziging RHvB is daarmee eerder te beschouwen als het sluitstuk van de informatie door de wethouder dan als start van het informeren van de raden.

1.2. Zo krijgen raden inzicht in de ontwikkeling van de deelbegroting jeugd en de gevolgen voor hun gemeente

Tijdens de verenigde vergaderingen van 25 januari en 12 april 2025 is door raden indringend aandacht gevraagd voor tijdige en gelijktijdige informatievoorziening over (financiële) ontwikkelingen op de realisatie van de deelbegroting jeugd.

Op 22 mei 2025 heeft de bestuurscommissie jeugd als reactie op deze oproep het communicatieprotocol jeugd aan de raden vastgesteld waarin is aangegeven welke informatie de raden in 2025 kunnen verwachten om inzicht in de ontwikkelingen te hebben. De brief met bijbehorend communicatieprotocol is bijgevoegd als bijlage **A**.

Met de toe te sturen informatie krijgen raden inzicht in de realisatie van 1) de regionale en lokale zorgkosten, 2) realisatie van de niet-zorg gebonden kosten als uitvoeringskosten, innovatiebudget en transformatiekosten en 3) lokale zorgkosten (via de drie tussentijdse financiële prognoses, zie bijlage B voor een voorbeeld).

1.3. Een neerwaartse bijstelling van de norm heeft geen meerwaarde voor raden

Een neerwaartse bijstelling van de norm voor het aanbieden van een conceptbegrotingswijziging aan raden voor zienswijzen, voegt geen extra informatie toe voor raden die hun inzicht in ontwikkelingen in jeugdhulp en de gevolgen voor hun gemeente vergroot.

1.4. Mogelijkheid tot wijziging begroting beperkt tot eerste helft jaar

Een begrotingswijziging kan alleen worden vastgesteld in het jaar waarin de betreffende begroting vigeert.

Een conceptbegrotingswijziging RHvB moet voor zienswijzen aan de raden van de deelnemende gemeenten worden aangeboden, waarbij raden gedurende 12 weken hun eventuele zienswijze kenbaar kunnen maken aan het dagelijks bestuur. Daarna legt het dagelijks bestuur een voorstel voor weging aan het algemeen bestuur voor, alvorens het algemeen bestuur de wijziging van de begroting definitief vaststelt.

Het tijdpad dat met de zienswijze procedure gemoeid is, betekent in de praktijk dat het aanbieden van een conceptwijziging van de begroting vóór het zomerreces moet worden aangeboden om tot definitieve vaststelling in het lopend jaar te leiden.

Omdat de ontwikkelingen in de jeugdzorg zich doorgaans gedurende het tweede en derde kwartaal van enig jaar met enige zekerheid laten duiden, treedt hier een spanningsveld op. Dat spanningsveld wordt opgelost met de afgesproken informatievoorziening zoals beschreven onder argument 1.2.

Een wijziging van de norm van 5% voor een conceptbegrotingswijziging lost dit spanningsveld niet op en voegt niets toe aan het inzicht bij raden op de (financiële) ontwikkelingen jeugdhulp.

1.5 Jeugdzorg kent een open-einde-regeling

De financiële regeling voor jeugdzorg is geregeld als een zogenaamde ‘open-einde-regeling’ waardoor er geen budgettair plafond is toegekend. Hierdoor is het wettelijk gezien niet mogelijk om plafonds aan te brengen binnen de Jeugdwet.

Dit betekent dat, zolang de wet niet is gewijzigd, gemeenten sturing op daling van de kosten van jeugdzorg niet kunnen bereiken door een plafond in te stellen maar dat op andere manieren moeten organiseren. Daarvoor zijn de ontwikkeling van een sterke sociale basis, sterke lokale Toegangen en afspraken met verwijzers nodig.

2.1. Zo weegt u de toegevoegde waarde van neerwaartse bijstelling van de norm af tegen de impact in de praktijk

Op basis van de argumenten 1.1. tot en met 1.5. voegt neerwaartse bijstelling van de norm onvoldoende toe aan de informatiebehoefte van raden.

Kantttekeningen

N.v.t.

Vervolg

Bij de controle van de jaarrekening 2024 zal dit besluit van het algemeen bestuur met de accountant worden gedeeld.

Communicatie

N.v.t.

Bijlage(n)

- A. Brief aan raden met bijlagen
- B. Voorbeeld prognose aan raden